Dokazování

Obsah zajišťuje

European Judicial Network (in civil and commercial matters)

Severní Irsko

1 Důkazní břemeno

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Důkazní břemeno nese obecně účastník řízení, který se hodlá dovolávat konkrétní skutečnosti. Navrhovatel (v Severním Irsku nazývaný „žalobce“) musí prokázat skutečnosti, které zakládají nárok, a žalovaný musí prokázat skutečnosti, kterých se dovolává při popření nároku.

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemene? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazu?

Skutkové okolnosti mohou být z důkazního břemene vyňaty podle právních předpisů nebo podle dřívější smlouvy uzavřené mezi stranami. Soud může mimoto považovat některé skutečnosti za prokázané na základě „soudního uznání“, například záležitosti, které jsou obecně známé. Některé domněnky se považují za nevyvratitelné, například pokud tak stanoví zákon, a jiné mohou být vyvráceny, například domněnka, že určitá osoba je příčetná.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Soud musí být přesvědčen o určité skutečnosti na základě „poměru pravděpodobností“, tj. že existuje minimálně 51% pravděpodobnost, že je pravdivá, oproti 49% pravděpodobnosti, že tomu tak není. Jakmile je určitá skutečnost prokázána na základě poměru pravděpodobností, je zjištěna.

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Obecně platí, že soudce nemusí vyžadovat přítomnost svědka, s výjimkou omezených případů, může však svědka předvolat a může předvolat znovu i svědka, který již byl předvolán. Podle předpisů, kterými se řídí soudní řízení v Severním Irsku, má soud pravomoc nařídit účast jakékoli osoby v řízení a předložení určitého dokumentu.

2.2 Je-li návrhu účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Je-li účastník řízení, obvykle prostřednictvím svých právních zástupců, oprávněn předvolat konkrétního svědka za účelem výpovědi, jeho vlastní právní zástupce svědka vyslechne (to se nazývá „důkazy obstarané od vlastního svědka“) a poté jej právní zástupce druhého účastníka řízení podrobí křížovému výslechu. Soudce může klást svědkovi otázky a vyzve právní zástupce, aby v případě, že si to přejí, navázali na cokoli, co vyplývá z toho, na co se ptal.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

V některých případech, například tehdy, účastní-li se svědek výslechu v soukromí, je třeba si vyžádat svolení

soudu, než může být svědek oficiálně předvolán. Jinak nemá soud žádnou kontrolu nad tím, kteří svědci jsou předvoláni k výpovědi, ačkoliv účastníkům řízení, kteří předvolají zbytečné svědky, může uložit úhradu nákladů řízení.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Hlavní způsob dokazování spočívá v ústním svědectví. Lze rovněž použít písemné svědectví, jako jsou znalecké posudky, a listinné důkazy, například mapy.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

Hlavním důkazním prostředkem je ústní výpověď účastníků řízení a jejich svědků. Svědectví znalců, například lékařů a inženýrů, lze na základě dohody získat z písemného posudku. V takovém případě může být svědek vyslechnut ohledně konkrétních bodů. Soudní řád v Severním Irsku omezuje počet znalců, kteří mohou poskytnout ústní výpověď, na dva znalce v oboru lékařství a jednoho jiného znalce, pokud soud nepovolí předvolání více znalců.

Jako důkazy lze použít i mapy a dokumenty a jejich pravost musí být prokázána ke spokojenosti soudu. Soud si může mimoto přát prohlédnout místo činu nebo provést prohlídku konkrétní věci, pokud se domnívá, že to má určitou důkazní hodnotu.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Je vždy na soudu, aby rozhodl, jakou váhu přikládá konkrétnímu důkazu.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

Předpokládá se, že skutečnosti budou prokázány ústně a během veřejného zasedání.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Způsobilý svědek, který byl předvolán k výpovědi, je povinen se dostavit na jednání, a pokud tak neučiní, je obviněn z pohrdání soudem.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Účastník řízení se může při dokazování dovolávat „výhrady“ týkající se povinnosti mlčenlivosti; obvinění sebe sama či manžela/manželky ze spáchání trestného činu; veřejného zájmu a výkonu spravedlnosti. Existují i jiné formy výhrady, které jsou zaručeny zákonem, například diplomatická výsada. Existuje také výhrada týkající se volného uvážení, například pokud jde o informace, které byly poskytnuty jako důvěrné.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědectví?

Ano. Svědek by byl obviněn z pohrdání soudem, pokud by se nedostavil poté, co mu bylo řádně doručeno předvolání nebo soudní obsílka. Soudce pak může uložit pokutu nebo uložit trest odnětí svobody a požadovat, aby svědek napravil pohrdání soudem tím, že se dostaví a poskytne svědeckou výpověď.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědectví?

Obecným kritériem pro poskytnutí svědectví je způsobilost. Má se za to, že daná osoba může svědčit, ledaže není schopna porozumět povinnosti uložené přísahou kvůli nezletilosti nebo například kvůli duševní nemoci; je soudcem v dané věci, nebo může uplatnit výhradu.

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Úloha účastníků řízení, obvykle zastupovaných právními zástupci (ačkoli existuje ustanovení, že se osoba může

zastupovat sama), spočívá v předložení důkazů soudu za účelem prokázání jejich tvrzení na základě poměru pravděpodobností. Soudce dohlíží na to, aby výslech svědků byl spravedlivý, zákonný a relevantní pro sporné otázky v dané věci. Soudce může svědky vyslechnout sám, umožní však právním zástupcům účastníků řízení navázat na cokoli, co vyplyne z odpovědi svědka na jeho otázky.

Nyní je možné určité omezené využití, například u vrchního soudu (High Court) v Belfastu, videokonference nebo Skypu s cílem usnadnit dokazování pomocí znalce, jestliže se nemůže znalec z jiné jurisdikce snadno dostavit k soudu.

3 Hodnocení důkazů

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Soud nemá obecnou diskreční pravomoc, pokud jde o vyloučení důkazů, které byly získány neoprávněně. Důkazy mohou být vyloučeny pouze v případě, že existuje zákonná pravomoc tak učinit, nebo pokud je ze záznamu důkaz vymazán z toho důvodu, že je skandální nebo představuje zneužití řízení.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Ano, účastníci řízení mohou svědčit svým vlastním jménem.

Související odkazy

Soudní služba Severního Irska (Northern Ireland Courts and Tribunals Service)

Poslední aktualizace: 09/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.